

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI GRANIČNE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj: 01-02/03-08-16-1-482/12

Sarajevo, juni 2012. godine

SADRŽAJ

I. MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II. NALAZI I PREPORUKE	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sistem internih kontrola	6
4. Budžet.....	7
5. Finansijska izvješća	9
6. Pregled rashoda budžeta	9
6.1. Tekući izdaci	9
7. Bilanca stanja.....	12
8. Javne nabave.....	13
9. Ostalo.....	14
10. Korespondencija	15
III. PRIVITAK.....	16
FINANSIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	16
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda budžeta za 2011. godinu	
Bilans stanja na 31.12.2011. godine	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine u **Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Granična policija)

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Granične policije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Granične policije je također odgovorno da osigura da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima usklađene sa odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Granične policije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na 31. decembra 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na tačku 6.1. Izvještaja na dio koji se odnosi na upotrebu službenih vozila, u smislu racionalnog i transparentnog upravljanja ovim sredstvima.

Sarajevo, 27.06.2012. godine.

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Granična policija je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice Bosne i Hercegovine i drugih poslova propisanih Zakonom o Graničnoj policiji BiH¹. Ovim Zakonom propisana je nadležnost, organizacija i upravljanje Graničnom policijom. Granična policija je nadležna za provođenje odredbi Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice i Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, te za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela koja su usmjerena protiv državne granice ili su u vezi s njezinim prelaskom. Pored toga, Granična policija je nadležna za preduzimanje mjera zaštite civilnog zračnog prometa i sigurnosti prostorija međunarodnih zračnih luka u BiH. U svom radu, Granična policija sarađuje s drugim policijskim i sigurnosnim agencijama i organima u BiH i graničnim i sigurnosnim organima u inostranstvu, u cilju efikasnijeg provođenja poslova iz nadležnosti Granične policije.

Sjedište Granične policije je u Sarajevu. Granična policija je uspostavila šest regionalnih terenskih ureda u okviru kojih djeluje 26 lokalnih organizacionih jedinica.

Odgovorna lica su direktor i zamjenik direktora koje je Vijeće ministara BiH imenovalo 9. marta 2010. godine, na mandat od četiri godine. Direktor je za svoj rad odgovoran ministru sigurnosti i Vijeću ministara BiH.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Granične policije za 2010. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Granične policije i zakonitost poslovanja.

Graničnoj policiji su predložene preporuke kojima se sugerše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju.

Granična policija je dostavila odgovor Uredu u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u Izvještaju o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2010. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

- Izmjenama i dopunama postojećih internih akata, stvoreni su uslovi za unaprjeđenje postojećeg sistema interne kontrole.
- Nisu utvrđene nepravilnosti pri revidiranju obračuna putnih naloga.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/04, 27/07 i 59/09

- Racionalizovani su troškovi mobilne telefonije, te nije zabilježena učestala praksa odobravanja prekoračenja troškova mobilnih telefona.
- Uspostavom baze podataka za evidentiranje troškova vezanih za službena vozila osigurana je efikasnija kontrola nad ovim izdacima.
- Nisu vršena plaćanja predujmova na osnovu sklopljenih ugovora s dobavljačima roba i usluga.
- Vezano za preporuku o preciznijem definisanju tenderske dokumentacije, revidiranim uzorkom nisu uočeni slučajevi kršenja principa transparentnosti, jednakog tretmana i nediskriminacije.
- U postupcima javnih nabavki, uslovi zahtijevani tenderskom dokumentacijom nisu imali ograničavajući efekat na konkurenciju.

Preporuke čija je realizacija u toku:

- Preduzete su određene mjere na racionalizaciji izdataka za reprezentaciju, ali i dalje nije uspostavljen potpun sistem kontrole nad istim.

Nerealizirane preporuke:

- Nisu preduzimane aktivnosti u svezi prava na neograničeno korištenje službenih vozila.
- I u 2011. godini su zabilježeni slučajevi neadekvatnog evidentiranja rashoda, u suprotnosti s principom modifikovanog nastanka događaja.

Nismo u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezano za planiranje kapitalnih izdataka, te izradu cjelovitog plana javnih nabavki, s obzirom na specifične uslove poslovanja u 2011. godini koji proističu iz odluka o privremenom finansiranju institucija BiH.

3. Sistem internih kontrola ²

Granična policija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima.

² Sistem internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i zaposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvještavanje, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

Granična policija je 05.07.2010. godine prema resornom ministarstvu uputila Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije, s pribavljenim mišljenjima za predloženi materijal, uz molbu da se isti uputi Vijeću ministara BiH u redovitu proceduru usvajanja. U odnosu na trenutačno sistematizirani broj zaposlenih, predloženo je povećanje policijskih službenika za 81 izvršitelja, državnih službenika za 6 izvršilaca, te zaposlenika za 16 izvršilaca.

S obzirom da Granična policija još uvijek nema uspostavljenu funkciju interne revizije, spomenutim Prijedlogom, između ostalog, predviđeno je i radno mjesto „Interni revizor-stručni savjetnik“. Međutim, prema dostupnim informacijama, spomenuti Pravilnik još uvijek nije usvojen, odnosno nije ni razmatran.

4. Budžet

- **Planiranje i izvršenje budžeta**

Granična policija je uputila zahtjev Ministarstvu finansija i trezora BiH za dodjelu sredstava iz budžeta za 2011. godinu u ukupnom iznosu od 78.500.000 KM (tekući izdaci 74.096.000 KM i kapitalni izdaci 4.404.000 KM). Međutim, zbog neusaglašenih stavova u svezi s usvajanjem budžeta tokom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije razmatran, te isti nije prošao proceduru redovnog usvajanja budžeta.

Finansiranje Granične policije u 2011. godini realizovano je u skladu s odlukama o privremenom finansiranju institucija BiH (četiri odluke) te Odlukom o operativnim mjerama za provođenje Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar-mart 2011. godine. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje sredstvima u visini ¼ od iznosa usvojenog budžeta za 2010. godinu.

Ministarstvo finansija i trezora BiH je na osnovu odluka o privremenom finansiranju, Graničnoj policiji u 2011. godini u konačnici stavilo na raspolaganje ukupno 71.928.000 KM.

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu³ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Ovim Zakonom Graničnoj policiji su odobrena sredstva iz budžeta u visini ukupnog izvršenja na dan 10.02.2012. godine, odnosno u iznosu od 71.852.747 KM.

Ukupno izvršenje budžeta Granične policije za 2011. godinu iznosi 71.791.324 KM, što se razlikuje od iznosa budžeta Granične policije objavljenog u službenom glasniku BiH za 61.423 KM. Razlika između odobrenog i izvršenog budžeta nastala je zbog naknadnih knjiženja, odnosno storniranja na pozicijama bruto plaća i putnim troškovima.

Iznos ukupnog izvršenog budžeta (71.791.324 KM) je za 1.563.324 KM veći od iznosa budžeta za tekuće izdatke odobrenog Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza za 2010. godinu (70.228.000 KM). Naime, Granična policija je, na osnovu usmenih sugestija iz Ministarstva finansija i trezora BiH, podnijela zahtjev za prestrukturisanje rashoda, na način da se umanje kapitalni izdaci odobreni budžetom za 2010. godinu, u korist tekućih izdataka. Kao razlog prestrukturisanja naveden je

³ Službeni glasnik BiH, broj 12/12

nedostatak sredstava za obavljanje aktivnosti, uzrokovan najvećim dijelom prijemom nove klase kadeta polovinom 2010. godine. Na temelju toga, Ministarstvo je donijelo Odluku o prestrukturisanju rashoda.

Graničnoj policiji je odobreno još jedno prestrukturisanje rashoda u okviru tekućih izdataka, u ukupnom iznosu od 269.000 KM.

Analizirajući izvršenje budžeta Granične policije, vidljivo je kako se od ukupnog izvršenja budžeta, na bruto plaće i naknade troškova zaposlenih odnosi preko 92% budžeta, dok je udio svih ostalih troškova u izvršenju budžeta manji od 8%.

Struktura odobrenog i izvršenog budžeta po vrsti rashoda prikazana je u prilogu Izvještaja, u Tabeli I – Pregled rashoda iz budžeta za 2011. godinu.

- **Planirani i realizovani programski zadaci**

Godišnji plan rada Granične policije za 2011. godinu sačinjen je u skladu sa Zakonom o Graničnoj policiji i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Granične policije. Prioritetni ciljevi u radu Granične policije za 2011. godinu su: povećanje sposobnosti u sprječavanju i smanjenju prekograničnog kriminaliteta i ilegalne migracije, poboljšanje ugleda Granične policije u zajednici, usvajanje i implementacija šengenske pravne stečevine, saradnja, koordinacija i razmjena informacija s partnerskim agencijama, unaprjeđenje rukovodnih i upravljačkih kapaciteta Granične policije za upravljanje promjenama. Navedene ciljeve Granična policija je planirala postići realizacijom aktivnosti kroz sljedeće programe, odnosno projekte: nadzor državne granice, granične provjere, sigurnost aerodroma, suprotstavljanje organizovanom prekograničnom kriminalitetu, te upravljački kapaciteti, strateško planiranje i administracija.

Realizacijom zadataka i aktivnosti utvrđenih u godišnjem planu rada Granične policije unaprijedio bi se nadzor državne granice, granične provjere, te sigurnost zračnih luka.

Izvještaj o radu Granične policije sadrži detaljan pregled i analizu realizovanih ciljeva predviđenih Godišnjim planom rada za 2011. godinu. Izvještaj je dostavljen Ministarstvu sigurnosti BiH 26.01.2012. godine.

Granična policija kontroliše cjelokupnu granicu Bosne i Hercegovine, dužine oko 1.600 kilometara, na kojoj se nalazi 88 graničnih prijelaza, od kojih je 55 za međunarodni, a 33 za pogranični promet. Granična policija je u 2011. godini registrovala prelazak 40.861.983 lica preko državne granice (ulaz i izlaz) te prelazak državne granice 16.926.865 transportnih sredstava (ulaz i izlaz).

Vezano za probleme koji su opterećivali rad Granične policije u 2011. godini, kao najznačajniji problemi ističu su: kadrovska nepopunjenost (u odnosu na sistematizovani broj radnih mjesta, nepopunjeno je 265 mjesta, od čega 260 mjesta policijskih službenika), neobilježenost granične linije i nepostojanje ugovora o razgraničenju sa susjedima, slaba infrastruktura na graničnim prijelazima, nedovoljna tehnička opremljenost, te nedovoljna budžetska sredstva.

5. Finansijski izvještaji

Granična policija je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH⁴ sačinila godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu koje sadrži bilans stanja, pregled prihoda primitaka i finansiranja, pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi i pregled prihoda, primitaka i finansiranja. Također, sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja čini i Izvještaj o izvršenju budžeta koji je sastavljen u tekstualnom obliku.

Granična policija je u skladu s Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta, predala propisane obrasce 29.02.2012. godine Ministarstvu finansija i trezora BiH, te 05.03.2012. godine Agenciji za statistiku BiH.

6. Pregled rashoda budžeta

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade plaća iznose 53.440.037 KM. Na 31.12.2011. godine u Graničnoj policiji je bilo zaposleno 2.271 lica. Od toga, 2.079 je policijskih službenika, 45 državnih službenika i 147 zaposlenika.

Poređenjem pojedinih rješenja o koeficijentu za obračun plaće s platnim listama zaposlenih, konstatovano je kako se na policijske službenike primjenjuju koeficijenti utvrđeni članom 17. i 18. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Policijskim službenicima pripada pravo na osnovnu plaću po koeficijentima u rasponu od 1,29 za policajca, do koeficijenta 3,55 za glavnog inspektora. Provedenom revizijom, konstatovano je da svi policijski službenici imaju dodatak na plaću u visini od 35% njihove osnovne plaće.

I u ovoj, kao i prethodnih godina, konstatovano je da Vijeće ministara BiH još uvijek nije donijelo podzakonski akt vezano za isplatu policijskog dodatka. Naime, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH predviđeno je da pojedinačna rješenja o policijskom dodatku donosi direktor Granične policije, na osnovu podzakonskog akta koji donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH. Ovaj podzakonski akt još uvijek nije donesen, iako je Granična policija blagovremeno uputila prijedlog odluke Ministarstvu sigurnosti BiH.

Tokom godine isplaćene su stimulacije u neto iznosu od 76.084 KM u rasponu od 40 KM do 300 KM. Stimulacije su isplaćivane stalnoj komisiji za javne nabavke, disciplinskoj komisiji, te službeniku za informisanje na osnovu obrađenih predmeta u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama BiH.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 33/07 i 16/10

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih u 2011. godini iznose 12.789.000 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na naknade za prijevoz s posla i na posao (4.446.380 KM), naknade za topli obrok tokom rada (4.158.906 KM), regres za godišnji odmor (1.378.701 KM), jubilarne nagrade (662.180 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (417.490 KM).

Naknade su obračunate i isplaćivane u skladu s podzakonskim aktima koji regulišu način isplate istih.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u instituciji s 31.12.2011. godine iznose 351.872 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 182.380 KM, a putni troškovi u inostranstvu 169.492 KM.

Putovanja u zemlji odnose se na sastanke, seminare i treninge iz oblasti sigurnosti i osiguranja granice, a putovanja u inostranstvo na sudjelovanja na konferencijama i radnim grupama vezano za sprječavanje krijumčarenja, carinskih prijevara i dr.

Revizijom izdataka za putne troškove uočeno je da se u većem broju slučajeva plaćanje hotelskog smještaja u zemlji vrši gotovinski, putem blagajne. ***U cilju jačanja sistema kontrole sugerišemo da se fakture za hotelski smještaj u zemlji plaćaju putem Jedinstvenog računa Trezora, korištenjem narudžbenice i rezervacije smještaja.***

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupno ostvareni izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2011. godini iznose 420.000 KM što je za 5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajniji iznosi odnose se na fiksne telefone (274.685 KM), mobilne telefone (85.669 KM) i internet (48.060 KM).

Naknadu za korištenje mobilnog telefona u instituciji ostvaruje 111 zaposlenih. Utvrđeni iznosi odobrenih limita kreću se u rasponu od 30 KM za vozača, do 800 KM za direktora institucije.

- **Nabavka materijala**

Ukupno ostvareni izdaci za nabavku materijala s 31.12.2011. godine iznose 938.074 KM. Značajniji izdaci odnose se na nabavku odjeće, uniformi i platna (310.804 KM), materijala za javni red i sigurnost (207.958 KM) i kompjuterskog materijala (162.566 KM). Ostali izdaci su vezani za nabavku prsluka, zastava, grba, znački i sl.

- **Izdaci za usluge prijevoza i goriva**

Izdaci vezani za upotrebu službenih vozila iskazani su u iznosu od 2.016.157 KM. Od toga, značajniji izdaci odnose se na gorivo 1.206.046 KM, usluge popravke i održavanja vozila (501.199 KM), te osiguranje vozila (196.086 KM).

Službena vozila: Granična policija raspolaže voznim parkom od 331 vozila, 16 čamaca i 12 motora. Od navedenog broja vozila, 208 vozila su obilježena s logom Granične policije, a 123 vozila su neobilježena.

Internim pravilnicima definisan je način i svrha korištenja vozila, način održavanja, registracije, obilježavanja vozila te vođenja evidencije o troškovima vezanim za uporabu vozila. Također, internom odlukom definisano je pravo raspolaganja vozilom tokom 24 sata za direktora, zamjenika direktora, pomoćnika - savjetnika, kao i za rukovodioca osnovne organizacione jedinice. Spomenuto pravo ostvaruje 18 lica. Analizirajući evidencije o vozilima konstatovano je kako kabinet direktora koristi 10 vozila, a pravo na raspolaganje vozilima ima 5 lica (svih 5 ostvaruju pravo na upotrebu vozila 24 sata).

Uvidom u putne naloge za vozila koja su data na raspolaganje 24 sata, uočeno je da se u nekim slučajevima nalozi ne popunjavaju u potpunosti, te kako isti ne predstavljaju realnu sliku korištenja vozila. Također, uočeno je kako se ne poštuju odredbe internog pravilnika kojim je definisano da je za vrijeme godišnjeg odmora i odsustva dužeg od tri dana, lice koje koristi vozilo dužno isto ostaviti u organizacionoj jedinici.

Provedenom revizijom konstatovano je kako se vodi niz evidencija o upotrebi, servisu i održavanju vozila, te na osnovu evidentiranih podataka sačinjava pregled troškova vezanih za vozila koji se prezentuju menadžmentu. Međutim, mišljenja smo da je potrebno osigurati da evidencije koje se vode, pored svoje formalne, dobiju i suštinsku ulogu i da se na osnovu istih vrši analiza upotrebe vozila, te planiranje izdataka vezanih za ove troškove. Granična policija je, u cilju jačanja kontrole nad upotrebom vozila, početkom 2012. godine doradila postojeću bazu podataka za vozila.

S obzirom na organizacionu strukturu institucije i disperziju voznog parka, potrebno je jačati sistem kontrole nad upotrebom vozila te osigurati da izdati nalozi služe svojoj svrsi, tj. da se na osnovu istih može utvrditi svrha korištenja vozila, korisnik vozila, vrijeme korištenja vozila, relacija, prijeđeni kilometri, te potrošnja goriva. S obzirom da neograničeno korištenje službenih vozila može uzrokovati nenamjensko korištenje javnih sredstava, preporučujemo Graničnoj policiji preispitivanje ovih prava, kao i slučajeve zaduženja jednog lica s dva službena vozila.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 329.632 KM. Značajniji troškovi odnose se na usluge reprezentacije (179.294 KM), ostale nespomenute usluge i takse (36.364 KM), usluge stručnog obrazovanja (25.522 KM), te usluge medija (20.573 KM).

Usluge reprezentacije: Realizovani troškovi za ove namjene tokom 2011. godine iznose 179.294 KM, a regulisani su internim aktima kojima su definisani pojmovi interne i eksterne reprezentacije, nosioci prava na korištenje sredstava reprezentacije,

kao i dozvoljeni limiti. Pravo na korištenje sredstava reprezentacije ima 69 lica. Internom odlukom definisana su mjesečna ograničenja tog prava, i to: za direktora 5.000 KM, zamjenika direktora 300 KM, pomoćnika direktora 150 KM, savjetnika direktora 100 KM, rukovodioca osnovne organizacione jedinice 100 KM, komandira graničnog prijelaza 50 KM i šefa odsjeka 50 KM. Međutim, internim pravilnikom nisu precizno definisani način i uslovi korištenja interne i eksterne reprezentacije, te je uočeno kako se odobreni limiti koriste samo kao interna reprezentacija, dok se svi izdaci ove vrste ostvareni na terenu evidentiraju kao reprezentacija direktora.

Provedenom revizijom konstatovano je da nije uspostavljen adekvatan sistem kontrole nad sredstvima reprezentacije, te kako je često pozivanje na usmenu saglasnost pretpostavljenog prilikom pravdanja troškova reprezentacije realizovane van institucije.

S obzirom kako ovakav način davanja prava na korištenje sredstava reprezentacije ne osigurava potpunu kontrolu nad predmetnim izdascima, u cilju jačanja kontrole nad utroškom ovih sredstvima, potrebno je precizno definisati prava na „vanjsku“ reprezentaciju, kao i procedure ostvarivanja tog prava.

Usluge stručnog obrazovanja: Značajnija realizacija ovih izdataka evidentirana je na osnovu plaćanja usluge obuke kadrova. U skladu sa zrakoplovnim standardima, ugovorena je obuka aerodromskog osoblja Granične policije.

7. Bilans stanja

Granična policija je u bilansu stanja iskazala aktivu u iznosu od **20.399.612 KM**. Aktiva se sastoji od sljedećih stavki: novčana sredstva - 16.973 KM; kratkoročna potraživanja - 544.777 KM; kratkoročni plasmani - 116 KM; kratkoročna razgraničenja - 63.249 KM i neotpisana vrijednost stalnih sredstava - 19.774.497 KM.

Sredstva u pripremi: Granična policija je u bilansu stanja, na poziciji sredstva u pripremi, na kontu 011611- Zgrade, evidentirala stalno sredstvo ukupne vrijednosti od 6.772.785 KM. Provedenom revizijom ustanovljeno je kako se radi o upravnoj zgradi Granične policije. ***Budući kako je neosporno da je upravna zgrada stavljena u upotrebu, preporučujemo da se u cilju pravilnog evidentiranja, izvrši i preknjižavanje u glavnoj knjizi.***

Donirana sredstva: Graničnoj policiji je tokom 2011. godine donirano stalnih sredstava u obliku policijske opreme, u ukupnoj vrijednosti od 160.575 KM. Sredstva je donirala Vlada SAD-a. Donirana sredstva su evidentirana u poslovnim knjigama Granične policije te su obuhvaćena godišnjim popisom.

Ostali razgraničeni rashodi: Provedenom revizijom je utvrđeno kako je Granična policija pojedine fakture koje se uglavnom odnose na troškove električne energije, goriva i naknada zaposlenih, u ukupnom iznosu od 20.579 KM, knjižila na konto - Ostali razgraničeni rashodi. Ovi troškovi će teretiti budžet Granične policije za 2012. godinu, premda se radi o troškovima koji se odnose na 2011. godinu. Obrazloženje ovakvog načina evidentiranja je nedostatak sredstava na ovim pozicijama u budžetu za 2011. godinu.

Potrebno je uspostaviti sistem internih kontrola koji će osigurati da se rashodi evidentiraju u skladu s principom modificovanog nastanka događaja, odnosno u obračunskom periodu u kojem su nastali, kako je to definisano odredbama Zakona o finansiranju institucija BiH.

Ukupna pasiva Granične policije iznosi **26.719.127 KM**. Stavke pasive su: kratkoročne tekuće obaveze - 792.513 KM; obaveze prema zaposlenima - 5.763.164 KM (odnose se na bruto plaće i naknade za decembar 2011. godine, a izmirene su u 2012. godini); kratkoročna razgraničenja – 388.953 KM i izvori sredstava - 19.774.497 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze: Kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima evidentirane su u iznosu od 792.513 KM. U Izvješću povjerenstva za popis obaveza, priložena je specifikacija podataka o pojedinačnim iznosima obaveza prema dobavljačima. Poređenjem podataka iz glavne knjige Granične policije i podataka dobijenih revizionim postupcima (konfirmacije salda obaveza značajnijih dobavljača) konstatovano je da su obaveze prema dobavljačima usaglašene.

Kratkoročna razgraničenja: Granična policija je popisala kratkoročna razgraničenja sa stanjem na 31.12.2011. godine na osnovu stanja u poslovnim knjigama, sa specifikacijom pojedinačnih razgraničenja. Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 388.953 KM, a odnose se na rashode za tekuće izdatke i nabavku roba i usluga prema ugovorima zaključenim koncem 2011. godine. Rezervisanja su većim dijelom zatvorena početkom 2012. godine.

- **Popis sredstava**

U skladu s planom aktivnosti, popisne komisije su izvršile popis imovine po popisnim mjestima i zaduženim licima. Popisom je utvrđen manjak sredstava ukupne vrijednosti od 54.801 KM. Odlukom direktora, manjak je evidentiran na teret Granične policije, do okončanja istražnih radnji vezanih za nastali manjak. Također, usvojen je prijedlog Komisije za popis o rashodovanju sredstava ukupne nabavne vrijednosti od 454.117, odnosno 64.963 KM sadašnje vrijednosti. Najveći dio rashodovanih sredstava odnosi se na kompjutersku opremu, motorna vozila i policijsku opremu.

8. Javne nabavke

Granična policija je bez sveobuhvatnog plana nabavki za 2011. godinu, a na osnovu pojedinačnih odluka direktora pokrenula 17 postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača. Na temelju dostavljenog pregleda provedenih procedura nabavki ustanovljeno je kako je Granična policija izbor najpovoljnijeg dobavljača za nabavke finansirane iz tekućih izdataka u najvećem broju slučajeva vršila provođenjem otvorenog postupka. Ukupno procijenjena vrijednost nabavki za postupke koji su pokrenuti u 2011. godini iznosi 2.696.900 KM, dok je vrijednost zaključenih ugovora znatno manja i iznosi 935.602 KM. Razlog tome je poništenje postupka izbora dobavljača za nabavku goriva, za koji su planirana sredstva u iznosu od 1.183.900 KM.

Izbor dobavljača za robe čija nabavka mora biti popraćena posebnim mjerama sigurnosti izvršen je na osnovu člana 5. Zakona o javnim nabavkama BiH. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora po ovom osnovu iznosi 280.430 KM.

9. Ostalo

- **Prihodi**

Prema podacima iz finansijskih izvještaja Granične policije, ostvareni su prihodi u 2011. godini u iznosu od 195.132 KM. Glavnina prihoda odnosi se na prihode od prekršajnih kazni. Pored toga, evidentirani su i primici od prodaje motornih vozila i opreme u ukupnom iznosu od 191.916 KM.

Na temelju vlastitih analiza, Granična policija je ustvrdila kako ne raspolaže pouzdanim podacima o naplati registriranih prekršaja. S tim u svezi, a u cilju rješavanja ovog pitanja, formiran je Tim za rješavanje problema praćenja, naplate i evidentiranja prekršajnih kazni u Graničnoj policiji. Spomenuti tim je dostavio izvještaj o provedenim aktivnostima s prijedlogom uputstva za praćenje prihoda. Međutim, do završetka procesa revizije, predložena rješenja još uvijek nisu usvojena, što je obrazloženo nepostojanjem sistemske veze između registra novčanih kazni i Glavne knjige Trezora.

Iako smo se uvjerali kako je Granična policija preduzela radnje na rješavanju problema praćenja, naplate i evidentiranja prihoda od prekršajnih kazni, konstatovali smo da još uvijek nije uspostavljen potpun sistem interne kontrole procesa naplate prihoda od prekršajnih kazni. ***Stoga sugerišemo Graničnoj policiji da preduzme dodatne napore na uspostavljanju efikasnog sistema internih kontrola, a na tragu prijedloga rješenja iz Izvještaja o provedenim aktivnostima Tima za rješavanje problema praćenja, naplate i evidentiranja prekršajnih kazni u Graničnoj policiji.***

Nadalje, uočeno je da svi prihodi od prodaje vozila nisu evidentirani na organizacionom kodu Granične policije, iako je neosporno da su uplaćeni na depozitni račun otvoren kod Centralne banke BiH. ***Potrebno je utvrditi razloge navedenog odstupanja te osigurati da se ubuduće sve uplate koje se odnose na Graničnu policiju evidentiraju i u glavnoj knjizi.***

10. Korespondencija

Granična policija nije u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2011. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačni izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2011. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Danijel Jozić, viši revizor

U reviziji učestvovali:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Granične policije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2011. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Granične policije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 10.05.2012. godine

Direktor:

Vinko Dumančić

Pregled rashoda iz budžeta za 2011. godinu

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	71.852.747	0	71.852.747	71.791.324	100
Bruto plaće i naknade	53.486.074		53.486.074	53.440.037	100
Naknade troškova zaposlenih	12.789.000		12.789.000	12.789.000	100
Putni troškovi	367.256		367.256	351.872	96
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	420.000		420.000	420.000	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	610.000		610.000	610.000	100
Nabavka materijala	938.074		938.074	938.074	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	1.280.000		1.280.000	1.280.000	100
Unajmljivanje imovine i opreme	629.178		629.178	629.177	100
Izdaci za tekuće održavanje	800.533		800.533	800.532	100
Izdaci za osiguranje	203.000		203.000	203.000	100
Ugovorene usluge i druge usluge	329.632		329.632	329.632	100

2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme			0		
Nabavka ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

I Ukupno (1+2+3)	71.852.747	0	71.852.747	71.791.324	100
II Prosječan broj zaposlenih				2283	

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo 29.02.2012. godine.

Direktor:
Vinko Dumančić

Bilans stanja na 31.12.2011. godine

Naziv institucije: GRANIČNA POLICIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela II

Opis	31.12.2010.	31.12.2011.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	806.487	625.115	78
Novčana sredstva	19.225	16.973	88
Kratkoročna potraživanja	745.038	544.777	73
Kratkoročni plasmani	116	116	100
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	42.108	63.249	150
2. Stalna sredstva	23.292.456	19.774.497	85
Stalna sredstva	47.564.347	47.028.639	99
Ispravka vrijednosti	24.271.891	27.254.142	112
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	23.292.456	19.774.497	85
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	24.098.943	20.399.612	85

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	9.242.988	6.944.630	75
Kratkoročne tekuće obaveze	1.325.969	792.513	60
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	5.906.446	5.763.164	98
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	2.010.573	388.953	19
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	23.423.860	19.774.497	84
Izvori sredstava	23.423.860	19.774.497	84
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	32.666.848	26.719.127	82
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ove Izvještaje odobrilo 29.02. 2012. godine

Direktor:
Vinko Dumančić